

Toelichting principeverzoek bestemmingsplanprocedure nieuw 150/21kV hoogspanningsstation (HS-station) Linschoten

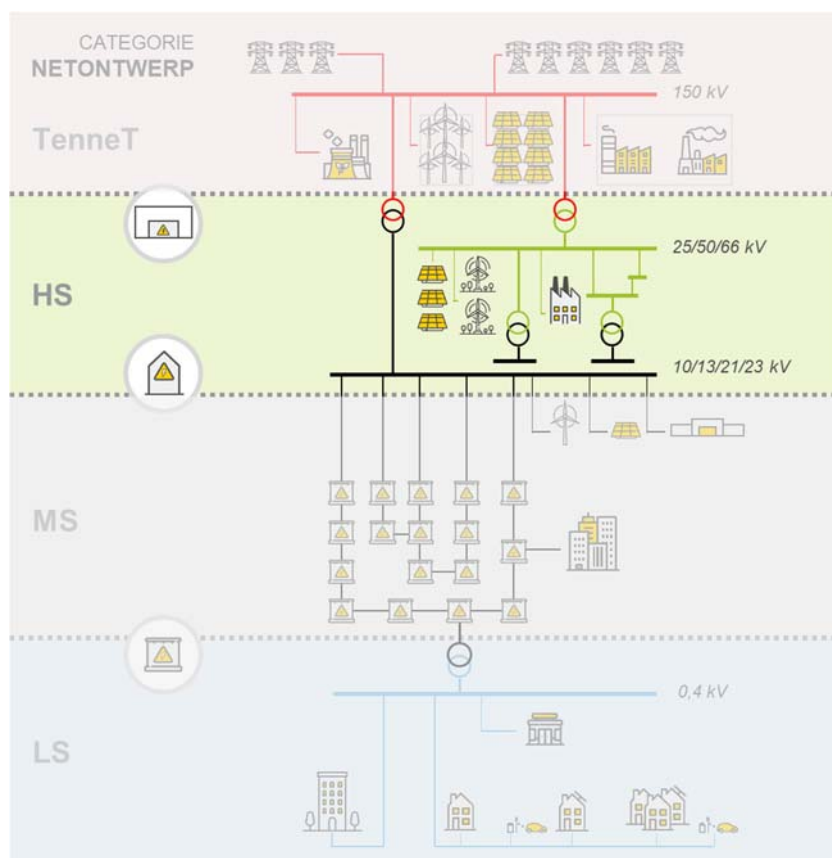
Datum	14 Juli 2023	Naam	Gijsbert van den End
Ontvanger	College B&W	Afdeling	AM/NO Team Ruimte & Recht
Versie	1	Telefoon	06 25300272
Bijlage(n)		Kenmerk	HS-station Linschoten

Leeswijzer

Deze notitie beschrijft wat een hoogspanningsstation is, de noodzaak om een extra station te stichten in de gemeente Montfoort en een beknopte beschrijving van de voorkeurslocatie. Deze notitie dient als bijlage bij het principeverzoek van 14.07.2023 aan college B&W van de gemeente Montfoort, om medewerking te verlenen aan het planologisch mogelijk maken van het station. Met gemeente Montfoort is recentelijk afgestemd de werknaam voor het te realiseren station aan te passen van station Woerden-Zuid (een voor Stedin een interne werknaam) naar station Linschoten. De oude benaming kunt u wellicht tegenkomen in stukken uit het verleden.

Kenmerken hoogspanning station

Elektriciteit wordt getransporteerd via kabels (ondergronds) en lijnen (bovengronds). Gegeven een bepaalde hoeveelheid te transporteren energie neemt het transportverlies af bij hogere spanning. Daarom worden grotere afstanden overbrugd met behulp van hoogspanning tot wel 380.000 Volt. Om de elektriciteit 'thuis' bruikbaar te laten zijn moet de spanning weer omlaag worden getransformeerd. Omlaag transformeren is de ene functie van een hoogspanningsstation (HS-station). De andere functie is een verdeelfunctie: enkele HS-kabels gaan het station in, en tientallen middenspanning kabels (MS-kabels) komen eruit richting kleinere wijktransformatoren. Hieronder staat dit schematisch afgebeeld, waarbij kV staat voor kiloVolt.

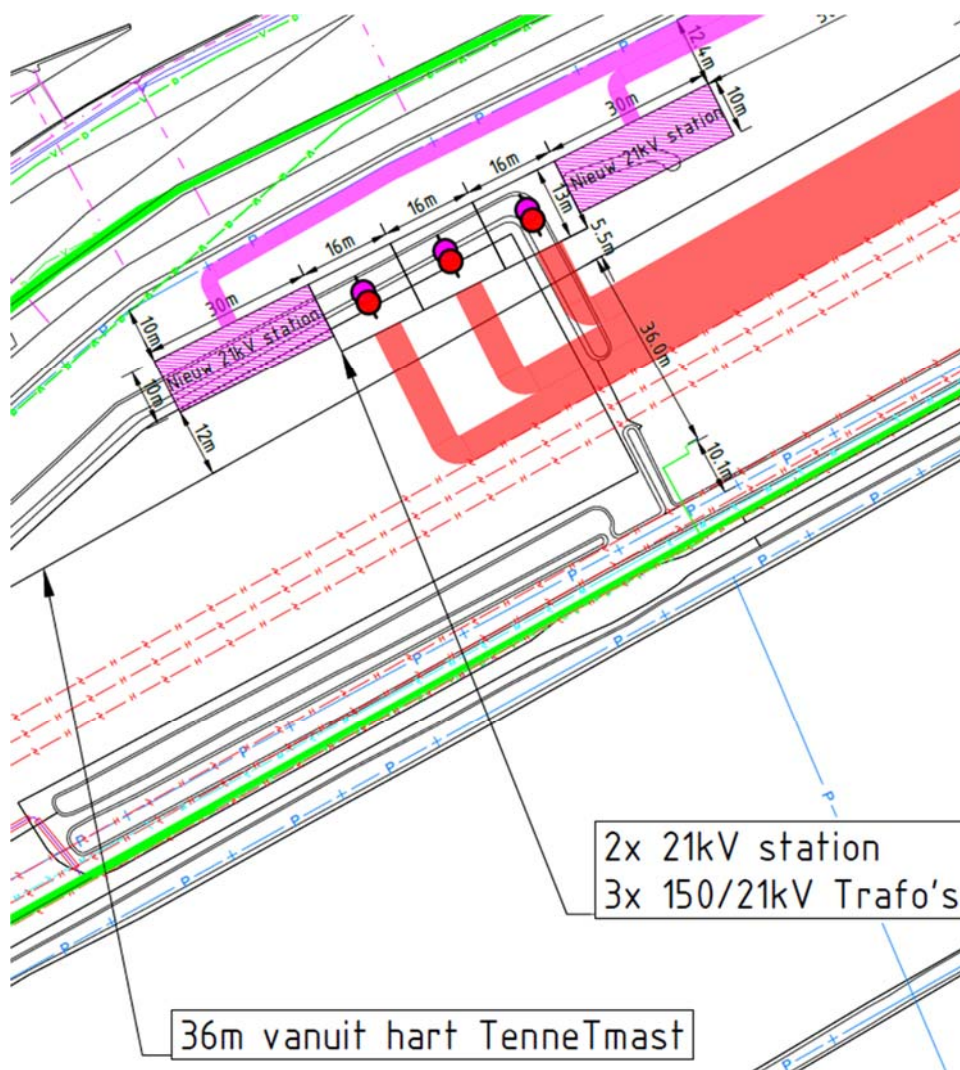
Afbeelding 1; Schematische weergave elektriciteitsnet

In Montfoort / Linschoten wordt een 150/21 kV-hoogspanningsstation gebouwd. Het station zal direct aangesloten worden op het net van TenneT, zodat er geen hoogspanningsstation van TenneT benodigd is. Het nieuwe station

zal gevoed worden vanuit het 150kV station Oudenrijn. De benodigde kabelverbindingen worden bij voorkeur ondergronds aangelegd. Om de aansluiting te kunnen realiseren, zal er eerst project "nieuwbouw 150 kV-station Oudenrijn (003.063)" gereed moeten zijn. Dit is beoogd tussen 2027 en 2029. Dit project realiseert de benodigde 150 kV velden om station Linschoten aan te kunnen sluiten en is daarmee randvoorwaardelijk.

Het station Linschoten zal bestaan uit twee 150/21 kV transformatoren en een 21kV verdeelsectie. Voor de grondverwerving en het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met een derde transformator en een extra 21kV sectie. Bij een ideale indeling van het station is het benodigde oppervlakte circa 5000m². De voorkeurslocatie voor station Linschoten, bij de Lagekade tussen de snelweg A12 en de bovengrondse 380 kV hoogspanningslijn van TenneT, is geschikt maar komt met uitdagingen. Er dient o.a. rekening gehouden te worden met de bestaande bovengrondse hoogspanningsverbindingen van TenneT, de rijksweg A12, het beoogde Natuur inclusief agrarisch zonnepark en een goede ruimtelijk inpassing. Stedin voorziet daarom een grotere ruimtevraag, van circa 10.000m².

Hieronder treft u een concept lay-out aan van het station Linschoten. In het principeverzoek van Sunvest vind u deze opstelling ook terug.

Afbeelding 2: Concept indeling station & kabeltrace

Ruimte voor groen en ecologie

broedvogels

steenmarter

vlinder

haas

heikikker

veldmuis

Afbeelding 3: Impressie van hoogspanning station Oudenrijn met ruimtelijke inpassing

Toelichting Impressie

Het grondoppervlakte van het bestaande en nieuwe deel van hoogspanningsstation Oudenrijn, welke gelegen is langs de A12 in de polder Rijnenburg is natuurlijk ingepast. Stedin zal samen met Sunvest voor de beoogde locatie een natuurlijk inpassing mogelijk maken.

Aanleiding en noodzaak

Congestie

De transportcapaciteit van netbeheerder TenneT voor de provincie Utrecht zit momenteel vol. De verwachting is dat dit knelpunt in 2029 door TenneT is opgelost. Zonder het oplossen van dit knelpunt, blijft de congestie bestaan voor de gehele provincie bestaan. Ook regionaal netbeheerder Stedin heeft onderliggende knelpunten in haar net die opgelost moeten worden. Als deze niet worden opgelost, zullen er ook in de onderliggende netten van Stedin knelpunten optreden die voor congestie kunnen zorgen in een kleiner gebied. Om voldoende capaciteit te creëren zijn alle projecten in deze keten nodig. Stedin investeert daarom gefaseerd in de volgende projecten in uw regio om voldoende capaciteit te creëren

50/10 kV station Montfoort (Bestaand Station)

Allereerst dient het *bestaande* 50/10 kV station Montfoort aan de Lijndraaijerijweg te worden uitgebreid. In dit station worden de transformatoren verzwaaard en een extra 50 kV kabel aangelegd naar het *bestaande* station Oudenrijn in Utrecht. Dit project zal in 2026 gereed zijn, en past binnen het vigerende bestemmingsplan. Station Montfoort voorziet zowel Montfoort, Lindschoten, Oudewater en een deel van Woerden van elektriciteit. De uitbreiding van dit station is onvoldoende om de verwachte vraag naar elektriciteit te kunnen faciliteren voor bovengenoemd gebied.

150/50/10 kV station Oudenrijn fase 1 (Bestaand station)

Om station Montfoort uit te kunnen breiden, is ook een uitbreiding van het *bestaande* station Oudenrijn noodzakelijk. De gemeente Utrecht heeft dit mogelijk gemaakt door het bestemmingsplan van het hoogspanningsstation Oudenrijn op 11 mei 2023 vast te stellen. Stedin voorziet op korte termijn een onherroepelijk bestemmingsplan, nu er op het ontwerpbestemmingsplan geen zienswijzen zijn ingediend. De werkzaamheden voor het uitbreiden van station Oudenrijn zijn in 2025 / 2026 gereed. Deze uitbreiding is noodzakelijk om station montfoort aan te sluiten.

Indien dit knelpunten van Stedin niet opgelost is vóór 2026, kan de uitbreiding van station Montfoort (zoals hierboven omschreven) niet aangesloten worden.

50/10 kV station Woerden (Bestaand station)

Het *bestaande* station Woerden wordt voorbereid op een capaciteitsuitbreiding. Het station voorziet een deel van Woerden en het buitengebied van elektriciteit. De uitbreiding van dit station is onvoldoende om de verwachte vraag naar elektriciteit te kunnen faciliteren voor bovengenoemd gebied.

150/21 kV station Linschoten (Nieuw station)

Het *nieuwe nog te realiseren* station Linschoten wordt toekomstbestendig ontwikkeld, zodat het station de elektriciteitsvraag en het elektriciteitsaanbod van geprognosticeerde ontwikkelingen kan faciliteren. Stedin zal hiertoe de energievraag van bovengenoemde stations anders gaan spreiden, zodat er op alle bovengenoemde stations capaciteit vrij komt en de gehele regio profiteert.

150/50/10 kV station Oudenrijn fase 2 (Bestaand station – investering Stedin en TenneT)

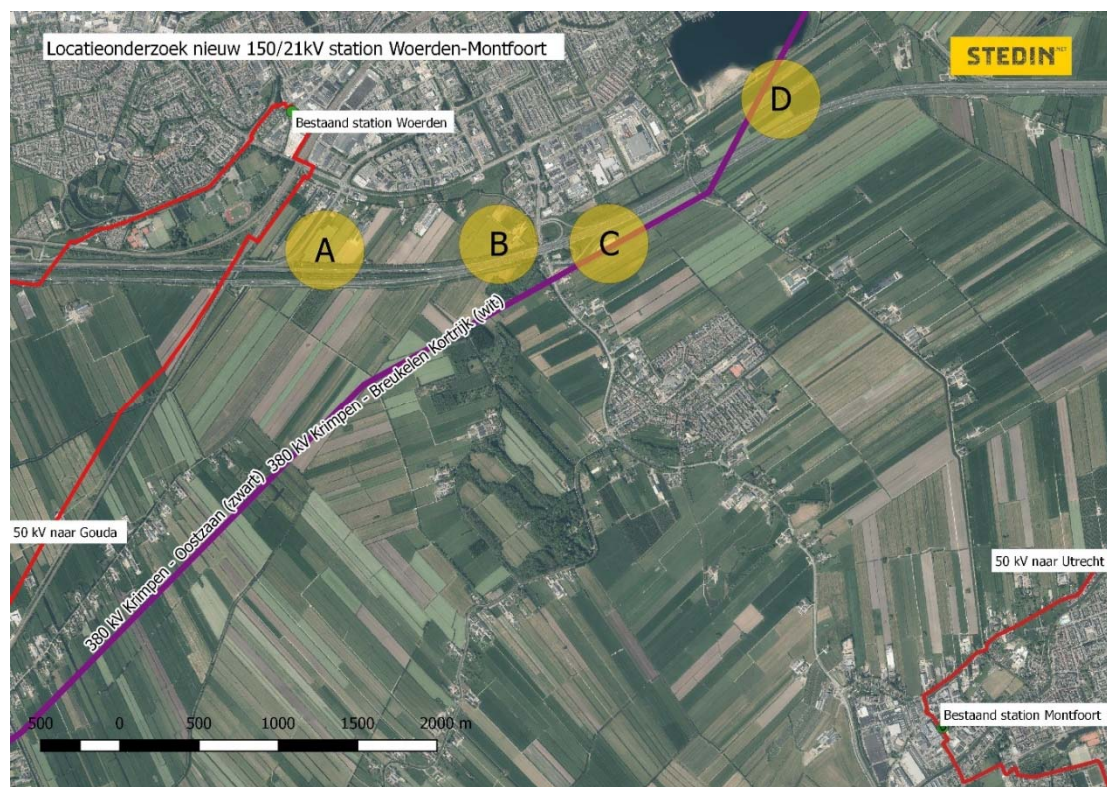
Om het *nieuwe nog te realiseren* station Linschoten te kunnen gebruiken, moet ook de capaciteit van het bestaande station Oudenrijn verder worden uitgebreid. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door Stedin en TenneT en zijn naar verwachting tussen 2027 en 2029 gereed. Tussen station Oudenrijn en toekomstig station Linschoten zijn ook nieuwe 150 kV verbindingen noodzakelijk. Bij voorkeur worden deze ondergronds aangelegd.

Samenhang tussen projecten

Bovenstaande beschreven projecten moeten in samenhang worden gezien. De planning van deze keten van werkzaamheden is dus essentieel om voldoende capaciteit voor de gehele regio beschikbaar te maken. De trigger voor al deze werkzaamheden is de afname van elektriciteit. Het nog te realiseren station Linschoten is voor uw regio dan ook de belangrijkste schakel in het energiesysteem van de toekomst.

Zoekproces en beoogde locatie

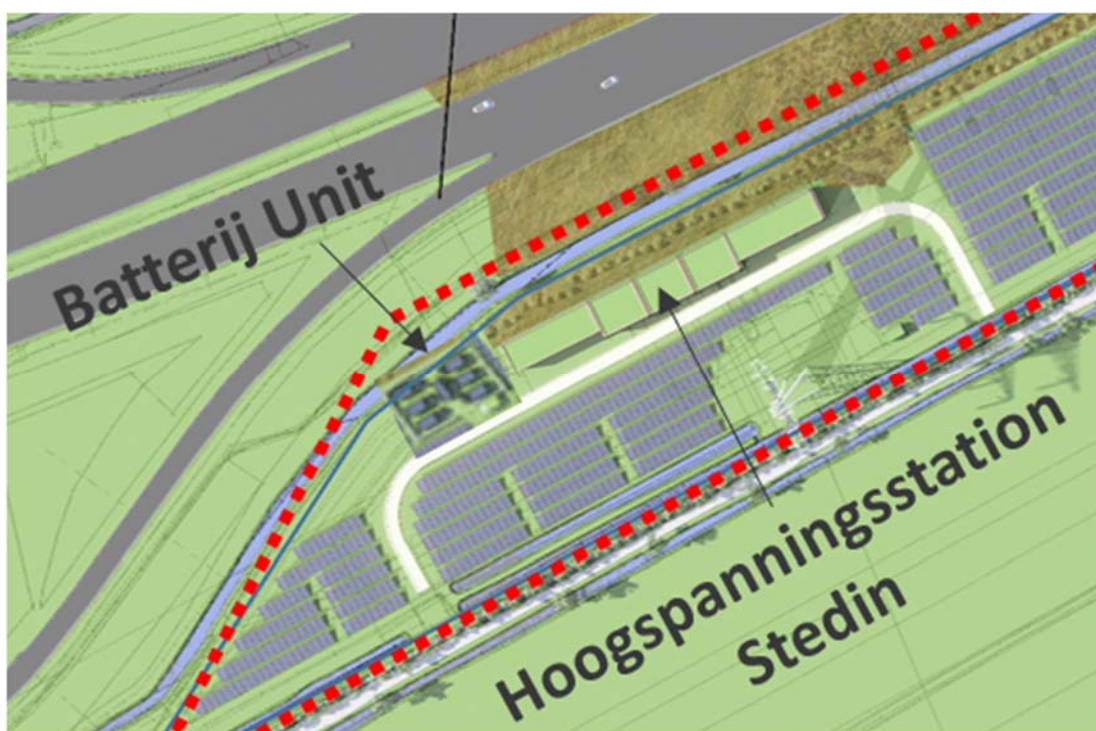
Voor het nieuwe nog te realiseren station Linschoten, heeft Stedin een aantal potentiële locaties geïdentificeerd. Aan de hand van een aantal randvoorwaarden en afwegingscriteria zijn de locaties door belanghebbende partijen beoordeeld. Deze locaties zijn met de gemeente Woerden en Montfoort besproken waarbij de locatie aan de Lagekade tussen de snelweg en de bovengrondse 380 kV verbinding in de gemeente Montfoort (kadastraal bekend onder gemeente Linschoten, Sectie B, nr. 1654) benoemd is als voorkeurslocatie (Locatie C). Zie hieronder een afbeelding. Een onderbouwing vindt u in de bijlage Locatieonderzoek.

Afbeelding 4: Onderzochte locaties

Stedin heeft op deze beoogde voorkeurslocatie een samenwerking met Sunvest opgezet. Sunvest is een Nederlandse projectontwikkelaar, die zonneparken vanaf 10 hectare grond in Nederland, België en Frankrijk ontwikkelt en exploiteert. Sunvest beoogt op dezelfde locatie een Natuurinclusief agrarisch zonnepark te realiseren.

De combinatie van een zonnepark met batterij-installatie en een hoogspanningsstation biedt een aantal voordelen voor Stedin. Zo ziet Stedin graag dat grotere zonneparken (≥ 10 MW) direct aangesloten worden op een hoogspanningsstation. Een dergelijke directe aansluiting is beter voor de businesscase van het zonnepark, en voorkomt extra maatschappelijke investeringen van Stedin die nodig zijn wanneer er kleine zonneparken worden aangesloten. Daarnaast zijn batterij-installaties voor Stedin interessant omdat deze ingezet kunnen worden om een hogere efficiency van het elektriciteitsnet te bewerkstelligen. Er wordt daarmee flexibele capaciteit gecreëerd, welke ingezet kan worden voor congestiemanagement. Aanvullend kan de samenwerking en het bundelen van beide opgaven resulteren in een betere ruimtelijke inpassing.

Afbeelding 5: Impressie uit het principeverzoek van Sunvest

Omgevingsgericht (samen)werken

Stedin beseft dat voor een dergelijk majeur project als het te realiseren station in Linschoten niet alleen een zorgvuldige landschappelijke inpassing van belang is, maar dat het ook van belang is de direct omwonenden en belanghebbenden hierin mee te nemen. Stedin blijft graag in verbinding. Hiertoe zal Stedin samen met Sunvest en de gemeente een passend traject inrichten, waarbij bijvoorbeeld met de omgeving wordt geconsulteerd over de landschappelijke inpassing van het station. In het nog verder uit te werken participatietraject, zal ook opgenomen worden hoe stakeholders (te denken aan inwoners, bedrijven, overige belanghebbenden), geïnformeerd worden over de ontwikkelingen en hoe zij zowel formeel als informeel kunnen reageren. Zo wil Stedin vroegtijdig de wensen en zorgen vanuit de omgeving alloceren, en een passende plek geven in het plan- en besluitvormingsproces.

Grondpositie

Het beoogde perceel voor het nieuwe station is momenteel in gebruik als grasland voor vee. Na een positief besluit op onderhavig principeverzoek, zal Stedin het perceel aankopen.

Planologisch-juridisch kader

Hieronder wordt uiteengezet welke voorwaarden gerealiseerd moeten worden ten aanzien van planologisch-juridisch kader zodat Stedin in staat is het station te realiseren en voor onbepaalde tijd te kunnen gebruiken voor de regionale energievoorziening.

De locatie is gelegen binnen de plangrenzen van het thans geldende bestemmingsplan Buitengebied 2012 van de gemeente Montfoort. Ter plaatse van het nieuwe Stedin station geldt op dit moment de bestemming 'Agrarisch met waarden - Openheid', alsmede de dubbelbestemmingen 'Leiding – Hoogspanningsverbinding' (vanwege de hoogspanningsverbinding van TenneT) en 'Waarde – Archeologie 5', en 'Waarde – Archeologie 4' met een tweetal gebiedsaanduidingen (veiligheidszone leiding en veiligheidszone – vervoer gevaarlijke stoffen).

Deze bestemmingen zijn niet toereikend voor de bouw en ingebruikname van een hoogspanningsstation. Hiervoor is een bestemming Bedrijf – nutsvoorziening noodzakelijk met een bedrijfscategorie 3.2 conform de VNG handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' (of een equivalente bestemming onder de Omgevingswet die per 1 januari 2024 inwerking treedt).

Proces

Nadat het College van B&W positief heeft besloten op het verzoek om planologische medewerking voor het nieuw te realiseren station in Linschtoen, zal Stedin in 2024 afspraken maken met de gemeente over de te volgen planologische procedure, kostenverhaal en de voorbereidingen starten om een omgevingsplan opstellen. Vervolgens beoogd Stedin in 2025 de omgevingsplanprocedure te doorlopen. De gewenste in bedrijf name van het station is 2028-2030. Ter voorbereiding op het planologisch proces zal Stedin in samenwerking met Sunvest en in afstemming met de gemeente een passend participatieproces doorlopen waarbij burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen worden betrokken. Het spreekt voor zich dat we al deze stappen zorgvuldig en in afstemming met de gemeente zullen zetten.